

УДК 616.31-002.9+616.995.1-085

© Н. С. Готор, Р. М. Рубас

ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет імені І. Я. Горбачевського»
Приватний стоматологічний кабінет, м.Тернопіль

Вплив флуореніду на лямблії ротової порожнини

Вступ. На сьогодні актуальним залишається пошук ефективних засобів лікування альвеоліту, а саме, препаратів місцевої дії. Застосування ефективних лікарських засобів, які покращують умови загоєння післяекстракційної рани, є актуально. Вивчено можливість застосування лікарського засобу «Флупетсаль» для профілактики та лікування альвеоліту основою якого є флуоренід.

Інтерес до знаходження лямблій у ротовій порожнині набуває особливого значення як у форматі розширення сфери діагностики паразитарної інвазії, так і розуміння епідеміології гіардіазу і, отже, розроблення дійових методів лікування та профілактики.

У лабораторній паразитологічній практиці

дедалі ширшого використання набуває метод поляризаційної флуоресценції. Неабиякий інтерес при цьому викликає питання впливу на збудників лямбліозу препарату з рідкокристалічними властивостями, зокрема флуореніду.

Метою дослідження стало дослідити вплив флуореніду на лямблії ротової порожнини методом цитоломінісцентного аналізу у хворих на альвеоліт із супутнім лямбліозом.

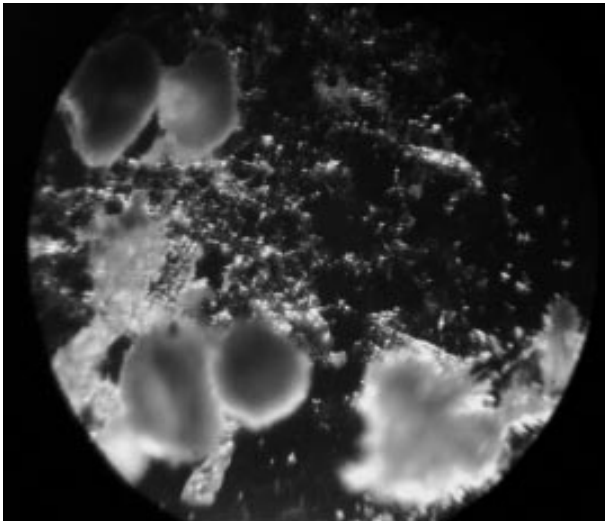
Матеріали і методи. Обстежено 25 хворих на альвеоліт із супутнім лямбліозом, які лікувалися із використанням флупетсалу.

Хворим на альвеоліт із супутнім лямбліозом проводили зіскрібок із слизової оболонки язика з подальшою обробкою забраного матеріалу 1,0 % розчином «Флупетсаль» на предметному

склі, також досліджували змішану слину, наявність препарату «Флупетсаль» у слині та його дію на лямблій, проводили дослідження *in vitro*. Методом цитолоюмінесцентного аналізу вивчали динаміку біоенергетичних процесів лямблій.

Враховали фізико-хімічну активність підбраного препарату для лікувально-профілактичного процесу. Таким препаратом виявився «Флуренізид» (основна складова композиції флупетсаль) у концентрації 1,0 % розчину.

Результати досліджень та їх обговорення. Особливий інтерес до флуренізиду був викликаний належністю його до сполук із рідкокристалічними властивостями. Кристалічна структура сполуки за рахунок високої оптичної активності її молекул має характерну картину в

Рис. 1. Взаємодія кристалів флуренізиду розчину «Флупетсаль» з лямбліями ротової порожнини. Поляризаційна флуоресценція. ЛЮМAM 8-M3; об. $\times 10$; ок. $\times 7$.

Ця взаємодія виражається фрагментацією тіл паразитів під впливом флупетсалу, ослабленням світіння окремих фрагментів тіл паразитів та їх лізосом (рис. 2).

У серії дослідів *in vitro* було встановлено, що мікрокристали флуренізиду індують структуральні зміни клітин лямблій. Цитолітичний ефект відносно клітин паразитів до флупетсалу чітко проявлявся при розведеннях 1,0 % базового розчину від 1:100 до 1:800.

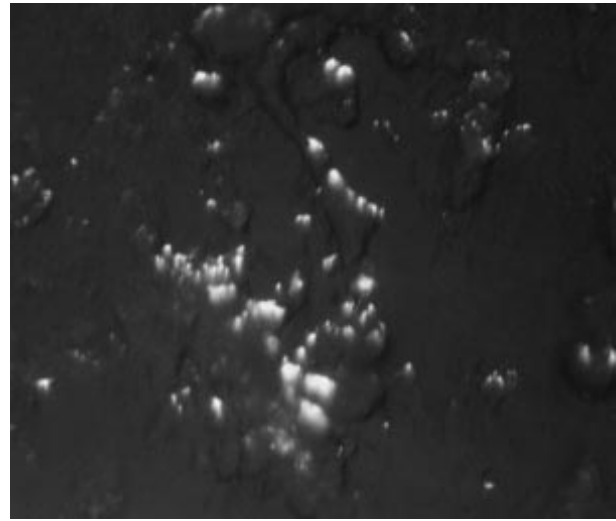
Висновки. 1. Флуренізид як структура з рідкокристалічними властивостями сприяє підвищенню точності мікроскопічного аналі-

поляризованому світлі (голчасті форми), молекули якого здатні специфічно змінювати рідкокристалічні властивості структурних компонентів одноклітинних паразитів.

Проведені нами дослідження показали, що завдяки вдалому поєднанню інгредієнтів позитивними ознаками лікарської композиції «Флупетсаль» є наявність пенетруючих властивостей.

У мікропрепараті зіскрібка із слизової оболонки рота методом поляризованої флуоресценції нами були виявлені цисти лямблій.

Із врахуванням здатності кристалів флуренізиду до флуоресценції у поляризованому світлі взаємодія виділених із ротової порожнини клітин паразитів із препаратом «Флупетсаль» стає особливо виразною (рис. 1, 2).

Рис. 2. Поляризована флуоресценція лямблій у слині після ополіскування порожнини рота «Флупетсаль». ЛЮМAM 8-M3; об. $\times 10$; ок. $\times 7$.

зу матеріалу з ротової порожнини у хворих на альвеоліт на наявність лямбліозної інвазії.

2. Флуренізид володіє цитолітичною дією (при розведеннях 1:100 до 1:800) на лямблій з ротової порожнини у хворих на альвеоліт із супутнім лямбліозом.

3. Застосування композиції на основі флуренізиду – флупетсаль рекомендовано використовувати у хворих на альвеоліт з наявністю лямбліозної інвазії.

Перспективи подальших досліджень. При лікуванні альвеоліту доцільно звертати увагу на інші паразити.